

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

27.05.2024 kl. 12:30-14:15
Møterom 546

Til stede:

Halvard Haukeland Fredriksen (leder) (a)
Synne Sæther Mæhle (nestleder) (a)
Erling Johannes Husabø (a)
Guri Lindblad (b)
Mari Anne Franklin (c)
Thomas Helgaland (d)
Elida Øyjord Rødne (d)

Forfall:

Maria Sandtorv Møller (c)

Sekretær: Anne Grethe Nielsen

Kontakt: studieutvalget.jurfa@uib.no

ePhorte 2024/236

Sak 32/24 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkalling: Ingen merknader.

Dagsorden: Ingen merknader.

Sak 33/24 Orienteringssaker

1 Protokoll fra møte den 27.04.2024. Godkjent på sirkulasjon 23.04.2024.

2 Fullmaktsvedtak:

- Mindre endring i emnebeskrivelsen under "Recommended Previous Knowledge", JUS2301 og JUS3501.
- Endringer i litteraturlistene for JUS260-2-C Kjenneteiknsrett og JUS260-2-D Marknadsføringsrett.
- Ny hovedlitteratur I JUS251-2-B Arbeidsrett fordypning

Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til studieutvalget.jurfa@uib.no

3

Sak 34/24 Saker til drøftelse/høring/uttalelse

1 Søknader om forskningstermin til behandling våren 2024
Unntatt offentligheten jf. Offl. § 25

SU uttaler

Studieutvalget finner ikke at fakultetets undervisningsbehov er til hinder for å innvilge søknadene om forskningstermin.

Ut fra et undervisningsperspektiv vil det være best om professor Jan-Ove Færstad innvilges forskningstermin i vårsemesteret 2026 og vårsemesteret 2027.

Halvard Haukeland Fredriksen og Synne Sæther Mæhle fratrådte under behandlingen av saken.

2

SU uttaler

Ny universitets- og høyskolelov fra 1.8.2024 og krav om to sensorer på flere eksamener

Studieutvalget ber fakultetsstyret om å fastsette følgende rammer for tosensorordningen:

- Det innføres digitale sensormøter for kvalitetssikring av nivå på tvers av kommisjonene, til erstatning for dagens ordning med innsending av utvalgte besvarelser til emneansvarlig.
- Kommisjonene «flettes» slik at alle sensorene sensurerer halvparten av sin bunke med én sensor og den andre halvparten med en annen sensor.
- Emneansvarlig med ansvar for den aktuelle eksamen bør selv delta i sensuren.
- Administrasjonen setter opp forslag til sensorpar og oversender til den emneansvarlige for godkjenning. Nye sensorer bør om mulig sensurere sammen med emneansvarlig, alternativt med en erfaren sensor utpekt av emneansvarlig.

3

SU uttaler

Plan for utfasing av femte studieår i studieordning av 2023

Studieutvalget anbefaler fakultetsstyret å vedta plan for utfasing av femte studieår av 2003 som beskrevet i saksnotatet.

Vedtaksaker

Sak 35/24
Vedtak

Faglig godkjenning JUS100 EXFAC – Innføring i juridisk metode

Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen § 5-5 endres slik (endringer er fremhevet i kursiv):

§ 5-5 Innføringsemne og Ex.phil.

1. *Innføringsemne (Ex.fac.) fra andre rettsvitenskapelige utdanninger i Norge godkjennes som JUS100 Ex.fac. - Innføring i juridisk metode. Andre varianter av Ex.fac. godkjennes ikke.*
2. *Godkjenning av EXPHIL avgjøres av Institutt for filosofi og førstesemesterstudier ved Det humanistiske fakultet.*

Fakultetets praksis rundt godkjenning av JUS100 endres som beskrevet i saksnotatet.

Sak 36/24

Vedtak

Endring i emnebeskrivelsen for JUS100 EXFAC – Innføring i juridisk metode

1. Litteraturlisten endres i tråd med forslaget i saksnotatet.
2. I emnebeskrivelsen under «Tilrådde forkunnskaper» legges inn: «DIGI100 Digital student og DIGI101 Digital kildekritikk»
3. I emnebeskrivelsen under «Obligatorisk undervisningsaktivitet» endres pkt. 5 til: «Gruppededelse av refleksjonsoppgave skal gjennomføres i seminarene.»

<u>Sak 37/24</u>	Endring i navn, læringsutbyttebeskrivelse, litteraturliste og vekting av eksamensdeler for JUS221 Rettsstaten
Vedtak	Fra og med studieåret 2024/25 endrer JUS221 navn til «JUS221 Rettsstaten – statsrett, europarett og folkerett». I tillegg endres læringsutbyttebeskrivelsen og litteraturlisten i tråd med saksnotatet.
	Fra dags dato endres brøken for vekting av henholdsvis skole- og hjemmeeksamen. Felleskarakter fastsettes automatisk på bakgrunn av delkarakterene. Ved fastsettingen teller skoleeksamen 51% og hjemmeeksamen 49%.
<u>Sak 38/24</u>	Retningslinjer for å ivareta forskningsetikk og personvern i masterprosjekter
Vedtak	Retningslinjer for å ivareta forskningsetikk og personvern i masterprosjekter vedtas med følgende endringer:
	- Under «Publisering» strykes kulepunkt 1 og 2.
<u>Sak 39/24</u>	Frivillig gjentak av JUS231 Obligasjonsrett til kontinuasjonseksamen
Vedtak	1. Fra og med studieåret 2024/25 kan eksamen i JUS231 Obligasjonsrett gjentas til enten førstkommande kontinuasjonseksamen eller til ordinær eksamen.
	2. Utfyllende regler ved Det juridiske fakultet § 3-5, pkt. 1, b endres til: «Eksamen gjentas til ordinær eksamen, med unntak av JUS231 Obligasjonsrett som kan gjentas enten til første kontinuasjonseksamen etter gjennomført emne eller til ordinær eksamen ».
<u>Sak 40/24</u>	Avvikling av DIGI113 GDPR og personvern i høstsemesteret 2024
Vedtak	DIGI113 GDPR og personvern avholdes ikke i høstsemesteret 2024. Emnet går neste gang i vårsemesteret 2025. Innen sommeren 2025 skal det tas stilling til om emnet skal avholdes i både vår- og høstsemesteret.
<u>Sak 41/24</u>	Møteplan for studieutvalget 2024/25
Vedtak	Møteplanen vedtas som foreslått i saksnotatet med følgende endring:
	- Møtet den 26. februar 2025 endres til den 5. mars 2025 på grunn av skolens vinterferie.
<u>Sak 42/24</u>	Litteraturliste JUS3523 International Criminal Law
Vedtak	Litteraturlisten for JUS3523 International Criminal Law godkjennes.
<u>Sak 43/24</u>	Emneansvarlig JUS397 Forskerlinje
Vedtak	Fra og med studieåret 2024/25 inntreer førsteamanuensis Knut Høivik som medemneansvarlig på JUS397 Forskerlinje sammen med professor Synne Sæther Mæhle.

Eventuelt

Anne Grethe Nielsen
Sekretær

UNIVERSITETET I BERGEN
Det juridiske fakultet

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 34/24-1
Møtedato: 27.05.2024
Journalnummer: 2024/236

Søknader om forskningstermin til behandling våren 2024

Unntatt offentligheten jf. Offl. § 25

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 34/24-2
Møtedato: 27.05.2024
Journalnummer: 2024/236

Ny universitets- og høyskolelov fra 1.8.2024 og krav om to sensorer på flere eksamener

---

Bakgrunn

Stortinget har vedtatt ny universitets- og høyskolelov, lov 8. mars 2024 nr. 9 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven). Loven ble sanksjonert i statsråd 8. mars og det er fastsatt at den vil tre i kraft 1. august 2024. Det betyr at endringene for oss trer i kraft fra og med kontinuasjonseksamenene som gjennomføres i uke 31 og 32.

Den endringen som får størst betydning for fakultetet er innføring av krav om to sensorer ved flere eksamener enn i dagens lov. I ny § 11-7 andre avsnitt siste setning innføres krav til to sensorer for alle «eksamener som alene utgjør 15 studiepoeng eller mer». Dette betyr økte sensorkostnader for fakultetet. Vi må doble sensorkorpset på flere obligatoriske emner som tradisjonelt har mange vurderingsmeldte studenter og hvor vi allerede bruker mange sensorer.

Drøftelsessak om tosensorordningen ble første gang lagt frem i studieutvalgets møte den 18.11.2022, sak 3/22-2 (vedlegg 1), hvor SU uttalte følgende:

SU har diskutert saken selv om regjeringen den 14.01.2022 fremsatte forslag om å utsette innføringen av kravet til to sensorer på alle eksamener med bokstavkarakterer. Dette ble offentliggjort etter sakspapirene var sendt ut. Behandlingen i SU ble imidlertid tilpasset den omstendighet at fakultetet nå ikke vil innføre en tosensorordning fra høsten av, og ber om å få seg forelagt saken på nytt hvis og når det innføres et krav til to sensorer.

I en eventuell tosensorordning anbefaler SU at en form for nivåkontroll videreføres, men at den bør nedskaleres. Dagens ordning er svært arbeidskrevende for den emneansvarlige.

Det anbefales kompensere for en nedskalert nivåkontroll ved å innføre digitale sensormøter.

SU anbefaler at de emneansvarlige kobles tettere på prosessen med å rekruttere sensorer til det pågjeldende emne. Den emneansvarlige har de beste faglige forutsetninger for dette. Spørsmålet må imidlertid sees i sammenheng med antall undervisningstimer som den emneansvarlige godskrives med – merarbeid knyttet til sensorkorpset må ledsages av økt uttelling i undervisningsregnskapet.

I forbindelse med rekruttering av sensorer er det en utfordring at dagens løsning innebærer at sensor må se seg villig til å sensurere både obligatoriske kursoppgaver og eksamensbesvarelser. SU anbefaler likevel å videreføre ordningen da erfaringen fra administrering av sensuren tilsier at er vanskelig å rekruttere tilstrekkelig antall sensorer til å vurdere og kommentere obligatoriske kursoppgaver. Som ledd i implementeringen av den nye studieordningen må det likevel vurderes om det er mulig å finne andre måter å rekruttere oppgaverettere på.

På masterprogrammene i rettsvitenskap vil endringen ha betydning for følgende emner:

2. studieår:

- JUS222 Forvaltningsrett 22 studiepoeng

3. studieår:

- JUS231 Obligasjonsrett 28 studiepoeng (som har hatt to sensorer siden starten, etter videreføring av pilot på JUS136 Obligasjonsrett fra høsten 2021)

4. studieår:

- JUS241 / JUS345 Strafferett 20 studiepoeng
- JUS242 / JUS346 Rettergang 20 studiepoeng
- JUS243 / JUS347 Allmenn formuerett 20 studiepoeng

5. studieår:

- Spesialemer på 15 sp eller mer
  - JUS325 Rettshjelp 30 sp
  - JUS329 Skriveveiledning og gruppeledelse 15 studiepoeng
  - JUS250-2-D Velferdsrett 20 studiepoeng (2003-studieordning)
  - JUS254-2-A Politirett 20 studiepoeng (2003-studieordning)
  - JUS261-2-A konfliktmekling 20 studiepoeng (2003-studieordning)
- Nye fordypningsemner i 2021-ordningen 20 studiepoeng (i første omgang inntil 9 emner med oppstart fra høst 2025)

Særlig om JUS221 Rettsstaten

Eksamen i JUS221 Rettsstaten består av to separate eksamensdeler: hjemmeeksamen som i dag teller 45 % og skoleeksamen som i dag teller 55 % av samlekarakter. Emnet er på 28 studiepoeng.

Etter fakultetets syn utgjør hverken hjemmeeksamen eller skoleeksamen på JUS221 «alene 15 studiepoeng». Emnet er ikke oppdelt – det er tvert imot snakk om to eksamener som begge dekker hele emnet. Selv om felleskarakteren per i dag vektet 55 %/45 %, vil ikke skoleeksamen alene gi 15,4 studiepoeng, men null studiepoeng.

Etter dialog med Studieavdelingen ved UiB har vi likevel kommet til at vektingen mellom de to eksamensdelene bør endres for å være trygge på emnet ikke skal omfattes av tosensorordningen. I SU-sak 37/24 er det derfor foreslått å endre vektingen til 49 % (hjemmeeksamen) og 51 % (skoleeksamen) slik at begge eksamener teller mindre enn 15 studiepoeng. Endringen vil få virkning også for kontinuasjonseksamen 2024, slik at denne ikke må gjennomføres med to sensorer på hver deleksamen.

Sensuren på JUS221 vil bli organisert slik at ikke samme sensor har både hjemme- og skoleeksamen for en kandidat.

Kvalitetssikring av sensuren på tvers av kommisjonene

I dagens ensensorordning¹ gjennomføres det nivåkontroll etter fastsatt struktur og av alle besvarelser som vurderes til stryk. Det er emneansvarlig/eksamensansvarlig som står for denne nivåkontrollen. Det er emneansvarlig/eksamensansvarlig som har de beste forutsetningene for å mene hvor skillet mellom ulike karakter skal gå og det vil ikke være mulig å få alle tilfeller med i sensorveiledningen. Emneansvarlig må derfor ha en rolle i et slikt kvalitetssikringssystem. Det kan også diskuteres om det er en fordel at emneansvarlig selv er medlem av minst en sensurkomisjon.

Innføring av to sensorer på flere obligatoriske emner med mange studenter vil ikke alene bidra til god kvalitet i sensuren. Fakultetsledelsen mener at det fortsatt må gjennomføres en

---

¹ <https://www.uib.no/jur/121431/sensur-og-oppgaveretting-ved-det-juridiske-fakultet#sensur-av-eksamensbesvarelser>

form for kvalitetssikring av nivå på tvers av kommisjonene, selv om omfanget av ressursmessige årsaker må bli mindre enn det er i dag. Derimot vil det ikke lenger være nødvendig å sende alle strykbesvarelser til nivåkontroll, siden disse besvarelsene nå vil bli behandlet av to sensorer i en kommisjon.

I piloten i JUS231 Obligasjonsrett har kvalitetssikringen blitt gjort på to ulike måter:

- Det første året med to sensorer var det vanlig antall kommisjoner (9), og vanlig nivåkontroll med fem besvarelser fra hver kommisjon. Ingen av de emneansvarlige hadde ordinær sensur.
- De to siste årene har det vært gjennomført digitale sensormøter uten nivåkontroll i tillegg. Sensormøtet avholdes ca. 3 uker inn i sensurperioden. To av de emneansvarlige, inkludert eksamensansvarlig, har selv deltatt i sensuren slik at de dannet seg god oversikt over nivået.

Etter fakultetsledelsens syn vil en ordning med videreføring av dagens nivåkontroll på toppen av en to-sensorordning, være for ressurskrevende. En modell hvor eksamensansvarlig selv deltar i sensuren og så leder et (digitalt) sensormøte av en times varighet, vil være langt billigere. Det vil også være mindre belastende for de eksamensansvarlige, som i dag har en svært stor arbeidsbelastning knyttet til nivåkontrollen. Dersom en slik ordning kombineres med «fletting» av kommisjonene, slik at alle sensorene sensurerer halvparten av sin bunke med én sensor og den andre halvparten med en annen, mener fakultetsledelsen at sensurordningen vil være faglig betryggende.

Kostnader

Sensurkostnadene på emner som må ha to sensorer vil økte kraftig. Disse kostnadene kan føres på flere måter: enten ved at internt ansatte bruker mer av undervisningstiden sin på sensur eller at vi må betale ut flere oppdragskontrakter til eksterne sensorer. Hvis dagens nivåkontroll på énsensorordningen erstattes av sensormøtet og emneansvarlige selv bruker undervisningstid heller på sensur enn på nivåkontroll vil ikke kostnadsøkningen bli fullt så stor.

Emner med 4 eller 6 timers skoleeksamen og A-F-vurdering har en honorarsats per besvarelse per sensor på 1 time, tilsvarende kr. 398,22 (2023-sats).

4.årseminene har en egen sats per besvarelse per sensor på 1,42 timer tilsvarende kr. 565,47 (2023-sats).

JUS222: Kalenderåret 2023 var det totalt 287 sensurerte besvarelser (eksamener i JUS123 ble holdt for siste gang). Vår 2024 er 368 studenter oppmeldt.

JUS241/345: kalenderåret 2023: 521 sensurerte besvarelser totalt. kalenderåret 2022: 553 sensurerte besvarelser totalt.

JUS242/346: kalenderåret 2023: 481 sensurerte besvarelser totalt. Kalenderåret 2022: 480 sensurerte besvarelser totalt.

JUS243/347: Kalenderåret 2023: 546 sensurerte besvarelser totalt Kalenderåret 2022: 492 sensurerte besvarelser totalt.

Antallet sensurerte besvarelser de to siste studieårene på de aktuelle emnene, tilsier at 4. årseminene alene, med tilsvarende oppmeldingstall vil utgjøre ekstra kostnader på ca. kr. 870 000 (2023-sats) under forutsetning av at sensuren først og fremst tas av eksterne sensorer.

Regner vi på et gjennomsnittlig sensurert-tall på 350 på JUS222 (ordinær+kontinuasjoneksamen) utgjør det nå ca. kr. 140 000 (2023-sats).

Når det gjelder spesialemnene, basert på 2023-tall, er det tale om en økt kostnad på ca. kr. 50 000 (2023-sats).

Samlet sett, vil fakultetet få økte sensurkostnader på i overkant av kr. 1 million.

Hvis de emneansvarlige selv deltar i sensuren og gjennomfører sensormøter heller enn nivåkontroll, vil ekstrakostnadene til dagens nivåkontroll forsvinne. Satsen er på 1,5 time per besvarelse. På obligatoriske emner har vi beregnet dette til ca. 50 besvarelser for ordinær eksamen og 10 besvarelser for kontinuasjoneksamen. På 4.årsemnene er tallet høyere grunnet høyere oppmeldingstall enn på andre emner. Det siste året har det i gjennomsnitt vært ca. 60 besvarelser til nivåkontroll på ordinære eksamener og ca. 20 besvarelser ved kontinuasjoneksamen.

Besparelser ved å ta vekk stykkkontroll av strykkbesvarelser, sats på 1 time per besvarelse, er beregnet til ca. 10 besvarelser for ordinær eksamen og ca. 5 besvarelser for kontinuasjoneksamen.

JUS222: $60 \times 1,5 + 15 \times 1 = 105$ timer. Dette tilsvarer sensur av 105 besvarelser.

JUS231: $60 \times 1,5 + 15 \times 1 = 105$ timer. Dette tilsvarer sensur av 105 besvarelser.

JUS241/ JUS345: $80 \times 1,5 + 15 \times 1 = 135$ timer. Dette tilsvarer sensur av 95 besvarelser.

JUS242/ JUS346: $80 \times 1,5 + 15 \times 1 = 135$ timer. Dette tilsvarer sensur av 95 besvarelser.

JUS243/ JUS347: $80 \times 1,5 + 15 \times 1 = 135$ timer. Dette tilsvarer sensur av 95 besvarelser.

Totalt utgjør nivåkontroll og stykkkontroll på disse fem emnene ca. 615 timer, noe som totalt utgjør sensur av 495 besvarelser. Ved oppdragshonorering til eksterne sensorer ville dette utgjort totalt i underkant av kr. 250 000 (2023-sats).

Det betyr at fakultetets økte kostnader vil bli på ca. kr. 750 000.

Saken legges med dette frem til Studieutvalget til orientering og diskusjon. Saken vil gå videre til Fakultetsstyret 11.6.2024.

24.052024
CHO/HAF

Vedlegg 1: sak 3/22-2 Drøftelsesak om tosensorordningen

Vedlegg 2: Brev fra KD – Ny universitets- og høyskolelov – avklaringer og forventninger

[Tilbake til saklisten.](#)

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 34/24-3
Møtedato: 27.05.2024
Journalnummer: 2024/236

Plan for utfasing av femte studieår på studieordningen av 2003

Bakgrunn

Når et studieprogram, en studieretning eller et emne legges ned, skal organet som legger det ned vedta en overgangsordning for undervisning og eksamen. Dette følger av UiBs studieforskrift § 3-1 nr. 6. I forbindelse med den planlagte reformen av femte studieår, må fakultetsstyret vedta en slik overgangsordning. I tillegg til å ha ordninger for de enkelte emnene, er det nødvendig å lage en overgangsordning hvor man ser studieåret som helhet. Selv om emnene ikke formelt legges ned før etter neste studieår, er det mange studenter som planlegger sine siste studieår som har spørsmål om hvilke ordninger som skal gjelde. Studieseksjonen vil derfor legge fram en sak for Studieutvalget og Fakultetsstyret nå.

Fakultetsstyret har vedtatt de overordnede rammene for reformen av femte studieår (sak nr. 60/23) og at denne skal gjelde fra studieåret 2025/2026 (sak nr. 82/23).

Normalordningen for femte studieår til og med studieåret 2024/2025 ser slik ut:

- JUS399 Masteroppgave (30 sp) og spesialemne eller
- JUS397 Masteroppgave, forskarline (70 sp) eller
- JUS396 Masteroppgave (60 sp) eller
- Utveksling (60 sp)
- Utveksling (30 sp) og masteroppgave eller spesialemner

Normalordningen for femte studieår fra og med studieåret 2025/2026 ser slik ut:

- Uten utveksling:
  - Fordypningsemne på 20 studiepoeng
  - Engelskspråklig spesialemne på 10 studiepoeng (disse omtales som «valgfrie emner videre)
  - Masteroppgave på totalt 30 studiepoeng:
    - Perspektivemne/opplæringsdel på 10 studiepoeng
    - Masteroppgave på 20 studiepoeng
- Normalordning med utveksling:
  - Utveksling 30 studiepoeng, kombinert enten med 30 studiepoeng valgfrie emner eller masteroppgave + perspektivemne/ opplæringsdel.
  - Eventuelt utveksling 60 studiepoeng.

Vi har enkelte unntak fra normalordningen i dag, som er foreslått å videreføre: JUS397 Forskerlinjen 70 studiepoeng, JUS396 med noe flere begrensninger enn i dag, LLM, engelskspråklige «pakker», JUS325 Rettshjelp.

I denne saken legger vi fram forslag til overgangsordning for spesialemner, masteroppgaven og godkjenning av spesialemner. Det kan dukke opp enkelttilfeller som faller utenfor noen av

scenarioene vi har klart å se for oss her. I de sakene vil vi forsøke å finne løsninger som i størst mulig grad samsvarer med linjene som er lagt fram i dette saksnotatet.

Spesialemnene som legges ned

Når fakultetet innfører ordningen med fordypningsemne på 20 studiepoeng, vil de norske spesialemnene på masternivå legges ned. Ordningen vi skisserer vil gjelde alle spesialemnener som legges ned i forbindelse med reformen.

Når et emne legges ned, skal det om nødvendig holdes eksamen de to påfølgende semestrene for studenter uten bestått resultat. Dette følger av UiBs studieforskrift § 7-8. Fakultetet kan vedta andre ordninger, så lenge de er minst like gode for studentene.

For spesialemnene som skal legges ned vil dette bli hovedregelen:

- For emner som går for siste gang H24, avholdes eksamen også V25 og H25
- For emner som går for siste gang V25, avholdes eksamen også H25 og V26

Det vil ikke bli avholdt undervisning etter at emnet har hatt sitt siste offisielle undervisningssemester. Tilbudet om eksamen to påfølgende semestre vil derfor bare gjelde studenter med eksamensrett som enten ikke har bestått eller ikke møtt til eksamen, eller som ønsker å gjennomføre frivillig gjentak.

Det vil være åpent for frivillig gjentak begge de siste eksamenene i emnet.

Studenter som går på studieordningen av 2023 og mangler eksamensrett i spesialemnener etter at de har gått for siste gang, må gjennomføre ett av emnene som tilbys fra studieåret 2025/2026.

Masteroppgave

Også for den nåværende masteroppgaven tenker vi at det må «avholdes eksamen» de to påfølgende semestrene for studenter som har fått godkjent de obligatoriske kravene (godkjent både prosjektskisse og prosjektnotat) senest våren 2025. De som er meldt opp til masteroppgave med levering våren 2025 og ikke leverer vil få overført innlevering til neste semester, uten krav om å delta på perspektivemnet/opplæringsdelen som innføres fra høsten 2025. Studentene får altså ta med seg «kursgodkjenningen» til neste innlevering. De som er meldt opp til masteroppgave med levering våren 2025 og heller ikke leverer til fristen høsten 2025, vil få overført innleveringen til våren 2026 på samme måte. Hvis de heller ikke leverer masteroppgaven våren 2026, må de over på den nye ordningen for masteroppgaven, med krav til perspektivemne/opplæringsdel.

Studenter som *ikke* har fått godkjent de obligatoriske kravene senest innen våren 2025 må gjennomføre den nye masteroppgaven med krav til perspektivemne/opplæringsdel som innføres fra høsten 2025.

Denne ordningen kan føre til at studenter som går på 2003-ordningen som av ulike grunner ønsker å utsette avslutningen av studiet uten å måtte gjennomføre den nye ordningen for masteroppgave, melder seg på masteroppgave med innlevering våren 2025 og gjennomfører de obligatoriske kravene uten intensjon om å levere. Konsekvensene av dette vil være at vi bruker noe mer administrative ressurser på å finne veiledere til disse studentene, og at vi finner flere veiledere enn nødvendig. Det kan også innebære en viss «slitasje» på veilederkorpset, hvor flere enn ellers vil oppleve at studenter ikke gir lyd fra seg i løpet av

skrivesemesteret. Disse negative konsekvensene kan vi akseptere dette ene semesteret for å få til en så smidig overgangsordning som mulig.

Godkjenning av spesiallemner fra UiO/UiT

For studentene på 2003-ordningen har vi følgende regel om godkjenning av spesiallemner fra UiO/UiT i fakultetets utfyllende regler § 5-2 nr. 4:

Spesiallemner på masternivå ved Det juridiske fakultet i Oslo som kan inngå i mastergraden der, og spesiallemner på masternivå ved Det juridiske fakultet i Tromsø som kan inngå i mastergraden der, godkjennes som spesiallemner i mastergraden ved Det juridiske fakultet i Bergen.

I styresak 60/23 om reform av femte studieår står det følgende i del 12 om godkjenning av emner tatt ved andre norske institusjoner:

Studentenes rett til å få godkjent utdanning fra andre norske læresteder som en del av mastergraden i rettsvitenskap ved UiB reguleres av universitets- og høyskoleloven § 3-5e. Det sentrale vurderingskriteriet er om læringsutbyttet for emnet som søkes godkjent tilsvarer læringsutbyttet for emnet som det er ment å erstatte, jf. § 3-5e (2).

Mye av poenget med endringene av 5. studieår som nå foreslås, er å legge til rette for fordypning og spesialisering gjennom studentaktiv læring og langt tettere oppfølging enn på dagens opplegg. Dette handler ikke bare, og heller ikke først og fremst, om at studentene skal få spesialisert kunnskap om et utvalgt rettsområde. Grepert med et fordypningsemne på 20 studiepoeng legger til rette for dybdelæring som normalt ikke kan oppnås på et emne på bare 10 studiepoeng, og grepert med obligatorisk undervisning på et engelsk spesiallemne legger til rette for samhandling med utenlandske studenter som ikke kan oppnås på annet vis. Andre sentrale læringsmål er metodisk refleksjon, integrering i forskningsaktiviteten på fakultetet, perspektiver på rettsdogmatikken, internasjonalisering, muntlige ferdigheter mv. Flere av disse læringsmålene kan ikke prøves på en fullgod måte på en eksamen, og vil derfor bli kvittert ut gjennom obligatoriske undervisningsaktiviteter.

Søknader om godkjenning av spesiallemner fra andre juridiske lærestedet må vurderes konkret, men det må kommuniseres klart til studentene at fakultetet bare kan og vil godkjenne emner med et læringsutbytte som tilsvarer læringsutbyttet for emnene som de er ment å erstatte. Med mindre UiO eller UiT legger om undervisningen på sine valg-/spesiallemner på samme måte som det nå tas til orde for at vi bør gjøre, så vil det i de fleste tilfeller ikke være mulig å godkjenne valg-/spesiallemner fra UiO eller UiT som erstatning for de ulike emnene på vårt nye 5. studieår.

Studenter som tar pause fra studiene, permisjon eller av andre grunner har etterslep, må i utgangspunktet regne med å forholde seg til ordningen på det nye femte studieåret. Studenter på kull 2020 og tidligere som ikke har fullført studiet innen utgangen av våren 2025 må derfor i utgangspunktet forholde seg til reglene for godkjenning av spesiallemner som vil gjelde på 2021-ordningen.

Vi foreslår et unntak for studenter som har gjennomført (eventuelt med godkjenning) ni semester av studiet i 2003-ordningen, inkludert masteroppgaven. Disse vil kunne få godkjent spesialemer fra Oslo eller Tromsø i tråd med nåværende regel i § 5-2 nr. 4. Begrunnelsen er at studentene har gjennomført en så stor del av studiet i 2003-ordningen at vi også kan behandle de siste 30 studiepoengene med spesialemer på samme måte som de andre studentene på 2003-ordningen.

MAJUR-2

For studenter på MAJUR-2 vil utfasingen av deres andre studieår (tilsvarende femte studieår i det femårige masterprogrammet) legges opp på samme måte som skissert over.

Saken legges fram for Studieutvalget til drøftelse/uttalelse

16.05.2024

INGVSTR

[Tilbake til saklisten.](#)

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 35/24
Møtedato: 27.05.2024
Journalnummer: 2024/236

Endring i Utfyllende regler § 5-5 - praksis for faglig godkjenning av Exfac fra andre fakultet/institusjoner

---

Bakgrunn

Universitets- og høyskoleloven § 3-5 e: Faglig godkjenning av utdanning fra annen institusjon som er regulert av denne loven

(1) Universiteter og høyskoler som tilbyr akkrediterte studier etter denne loven, skal, etter søknad fra enkeltpersoner, godkjenne beståtte studier, emner, fag, eksamener eller prøver fra andre utdanningsinstitusjoner som er regulert av denne loven, som del av søkerens studium ved institusjonen, med samme antall studiepoeng. Dette skal skje i den utstrekning de oppfyller de faglige kravene til en bestemt eksamen, et bestemt emne, en bestemt utdanning eller en bestemt grad ved institusjonen.

(2) Godkjenningen er en faglig vurdering av om studenten har oppnådd et bestemt faglig nivå. Det innebærer at læringsutbyttet må tilsvare det som kreves for tilsvarende emner for det aktuelle studiet ved institusjonen. En slik godkjenning innebærer at studenten ikke må ta tilsvarende eksamen, emne, utdanning eller grad på nytt.

(3) Institusjonen som godkjenner, skal sikre at det ikke gis dobbel uttelling for samme faginnhold innenfor samme grad

Fakultetet har hatt en praksis hvor vi har godkjent Exfac fra andre fakultet og andre utdanningsinstitusjoner uten noen nærmere vurdering av det faglige innholdet. Over tid har utviklingen gått i retning av at innføringsemner blir mer og mer tilpasset studieprogrammet de inngår i. Vår egen Exfac (JUS100) har også utviklet seg i denne retningen, og gir nå en god innføring i juridisk metode og rettsvitenskap som det er viktig at de som skal ta en mastergrad i rettsvitenskap har med seg. Vi opplever at UiBs studieforskrift som trådte i kraft 01.01.2024 gir oss større handlingsrom til å vurdere godkjenning av Exfac enn den tidligere UiB-forskriften.

Derfor ønsker vi nå å endre vår praksis, slik at det kun er Exfac fra andre rettsvitenskapelige utdanninger som godkjennes i mastergraden i rettsvitenskap ved UiB. Vurderingen er at studenter med Exfac fra ikke-juridiske utdanninger ikke vil oppfylle de faglige kravene i JUS100.

Omfang

De siste årene har det vært rundt fem studenter hvert år som har fått godkjent Exfac uten at det har inngått i en juridisk utdanning som har gitt grunnlag for godkjenning av hele studieår. I vedtakene til disse studentene har vi rutinemessig lagt inn en anbefaling om å ta JUS100, og det er hvert år studenter som ombestemmer seg og ber om å få godkjenningen opphevet. Den foreslåtte endringen i vår praksis vil ramme relativt få studenter.

Faglig godkjenning av tidligere faglig godkjenning

Vi vil kunne oppleve at studenter som søker seg inn på vårt studium og har en bachelorgrad i rettsvitenskap fra før, har fått godkjent en ikke-juridisk Exfac som en del av sin bachelorgrad. Det ville vært svært lite hensiktsmessig å kreve at disse studentene skulle gjennomføre JUS100 ved siden av sitt fjerde studieår. I disse tilfellene må vi kunne vurderer studentenes utdanning som helhet. Det vil si at vi vurderer at de faglige kravene i JUS100 er oppfylt hvor studenten har gjennomført ett eller flere år med jussstudier ved en annen norsk utdanningsinstitusjon, selv om studenten ikke har gjennomført en juridisk variant av Exfac.

Endring i regelverk

I fakultetets utfyllende regler har vi en § 5-5 med overskriften «Innføringsemne og Ex.phil.» Vi foreslår å legge til et avsnitt om godkjenning av JUS100 her.

I nåværende § 5-5 har vi en regel som sier at studenter som har rett til faglig godkjenning av JUS100 fordi man fra før har en annen exfac-variant enn vår, likevel har fri adgang til å ta JUS100. Dette er et unntak fra regelen i § 5-3 som gir begrensninger på deltakelse i undervisning og eksamen på emner en student kan få faglig godkjenning for.

Vi foreslår å videreføre unntaket i § 5-5 selv om vi nå bare godkjenner Exfac fra rettsvitenskapelige utdanninger. Det kan være både faglige og sosiale grunner til at studenter som kunne fått godkjent Exfac også etter ny praksis ønsker å delta på JUS100. Omfanget her vil være såpass lite at vi ikke ser noen grunn til å hindre disse fra å delta på JUS100 om de ønsker.

Forslaget vårt til ny § 5-5 ser slik ut:

§ 5-5 Innføringsemne og Ex.phil.

3. Innføringsemne (Exfac) fra andre rettsvitenskapelige utdanninger i Norge godkjennes som JUS100 Exfac - Innføring i juridisk metode. Andre varianter av ex.fac. godkjennes ikke.
4. For innføringsemnet JUS100 er det fri adgang til å ta hele emnet, selv om man har rett til faglig godkjenning på bakgrunn av at man fra før har en annen ex.fac.-variant enn den fra Det juridiske fakultet UiB. En eventuell faglig godkjenning vil da falle bort, og JUS100 vil inngå i graden.
5. Eventuell godkjenning av EXPHIL henvises til Institutt for filosofi og førstesemesterstudier ved Det humanistiske fakultet.

Vi foreslår ikke endring i utfyllende regler § 5-7 om faglig godkjenning av tidligere faglig godkjenning. Regelen sier nå bare at tidligere godkjenning vil bli vurdert på nytt, og ikke hvordan vurderingen skal gjøres. Forslaget vårt om praksis rundt godkjenning av tidligere godkjenning foreslås heller tatt inn i fakultetets rutiner, som for eksempel wiki.

forslag til vedtak:

Utfyllende regler for studier ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen § 5-5 endres slik:

§ 5-5 Innføringsemne og Ex.phil.

6. Innføringsemne (Exfac) fra andre rettsvitenskapelige utdanninger i Norge godkjennes som JUS100 Exfac - Innføring i juridisk metode. Andre varianter av ex.fac. godkjennes ikke.
7. For innføringsemnet JUS100 er det fri adgang til å ta hele emnet, selv om man har rett til faglig godkjenning på bakgrunn av at man fra før har en annen ex.fac.-variant enn den fra Det juridiske fakultet UiB.
8. Eventuell godkjenning av EXPHIL henvises til Institutt for filosofi og førstesemesterstudier ved Det humanistiske fakultet.

Fakultetets praksis rundt godkjenning av JUS100 endres som beskrevet i saksnotatet.

12.05.2024
INGVSTR

[Tilbake til sakslisten.](#)

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 36/24
Møtedato: 27.05.2024
Journalnummer: 2024/236

Endring i emnebeskrivelsen for JUS100 EXFAC – Innføring i juridisk metode

---

Emneansvarlige på JUS100 ønsker å gjøre følgende endringer i læringsutbyttebeskrivelsen og litteratur:

Endring av litteratur

Følgende tilleggslitteratur tas ut:

- Berge/Langford, «Norway's Constitution in a Comparative Perspective», *Oslo Law Review* nr.3 2019, s. 198-228 (20 sider) tas ut.

Følgende bokkapittelet blir ny hovedlitteratur:

- Postema, Gerald, «AI in Law or AI in the Place of Law?» i *Law's Rule*, Oxford, 2022 s. 293-305 (12 sider)

Informasjon om DIGI-emner: Endring av emnebeskrivelsen

Studentene på JUS100 skal oppfordres til å ta [DIGI100 Digital student](#) og [DIGI101 Digital kildekritikk](#). Under «Tilrådde forkunnskaper» i emnebeskrivelsen legges inn følgende:

«Dette emnet er godt eigna i kombinasjon med DIGI100 Digital student og DIGI101 Digital kildekritikk»

Oppdatering og presisering av terminologien i arbeidskravenes punkt 5

Formuleringen endres fra:

«Muntlig gruppeoppgave skal gjennomføres i seminarene»

Til:

«Gruppedelse av muntlig refleksjonsoppgave skal gjennomføres i seminarene.»

forslag til vedtak:

UNIVERSITETET I BERGEN
Det juridiske fakultet

Emnebeskrivelsen og litteraturlisten for JUS100 EXFAC – Innføring i juridisk metode endres i tråd med forslagene i saksnotatet.

13.05.2024
ANNNI

[Tilbake til sakslisten.](#)

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 37/24
Møtedato: 27.05.2024
Journalnummer: 2024/236

Endring i navn, læringsutbyttebeskrivelse, litteraturliste og vekting av eksamensdeler for JUS221 Rettsstaten

---

Emneansvarlige for JUS221 Rettsstaten har foreslått justert navn, læringsutbyttebeskrivelse og litteraturliste for emnet. Videre justeres brøken for vekting av henholdsvis skole- og hjemmeksamen.

Endringene er markert med rødt i vedlagte emnebeskrivelse.

forslag til vedtak:

Fra og med studieåret 2024/25 endrer JUS221 navn til «JUS221 Rettsstaten – statsrett, europarett og folkerett». I tillegg endres læringsutbyttebeskrivelsen og litteraturlisten i tråd med saksnotatet.

Fra dags dato endres brøken for vekting av henholdsvis skole- og hjemmeksamen. Felleskarakter fastsettes automatisk på bakgrunn av delkarakterene. Ved fastsettingen teller skoleeksamen 51% og hjemmeksamen 49%.

13.05.2024
ANNNI

[Tilbake til saklisten.](#)

Vedlegg:

JUS 221 Rettsstaten – statsrett, europarett og folkerett

1. Behov for et mer beskrivende navn:

- Foreslår JUS 221 *Rettsstaten – statsrett, europarett og folkerett*

2. Læringsutbytte med sporede endringer

Behov for å løfte grunnrettighetsvernet i EU/EØS-retten inn i omtalen av menneskerettens status og rekkevidde i norsk rett og for å løfte frem EU/EØS-rettens hovedregler om de fire frihetene

Kunnskaper:

Når kurset er gjennomført skal studentene kunne gjøre greie for **de statsrettslige, europaretslige og folkerettslige rammene for den norske rettsstaten. Dette inkluderer kunnskap om** det dynamiske samspillet mellom statsmaktene, og mellom nasjonal og internasjonal rett, og hvordan dette virker inn på utformingen, tolkningen og håndhevingen av retten. **Studentene skal også kunne gjøre greie for menneskerettens status og rekkevidde i norsk rett, herunder forholdet mellom Grunnloven og internasjonale menneskerettsinstrumenter, særlig EMK.**

Studentene skal kunne redegjøre for de ulike rettskildene i statsretten, **europaretten og folkeretten, EMK, EU- og EØS-retten**, og kunne bruke disse for å løse rettsspørsmål på en metodisk bevisst måte. Dessuten skal studentene ha god forståelse av prinsippene for tolking av Grunnloven, **folkeretten, EMK, EU- og EØS-avtalen, EU-retten, og folkerettslige avtaler mer generelt**, og kunne anvende disse for å løse konkrete tolkingsspørsmål.

Materielt skal studentene særlig kunne gjøre greie for menneskerettens stilling i norsk rett, med vekt på Grunnloven og EMK, og EU/EØS-rettens hovedregler om fri bevegelse.

Studentene skal i både skriftlig og muntlig form, både på norsk og engelsk, kunne drøfte teoretiske og praktiske rettsspørsmål innenfor følgende emneområder:

1. Statsretten *De grunnleggende norske rettsreglene om staten og de sentrale statsmaktene*

Studentene skal **særlig** kunne gjøre greie for:

- Forholdet mellom statsmaktene og de konstitusjonelle prinsippene som styrer dette, særlig parlamentarismen
- Rettsutvikling på statsrettens område (formell grunnlovsendring, sedvanerett, tolking, utvikling gjennom internasjonalt samarbeid, nødrett)
- Stortingets og Regjeringens kompetanser og oppgaver, med særlig vekt på området for utenriksstyret
- Domstolenes uavhengighet og kontroll med Stortinget og forvaltningen (prøvingsretten)

2. Folkerettens *s-regler om forholdet mellom stater og om internasjonale organisasjoner*

Studentene skal **særlig** kunne gjøre greie for:

- Utvikling og innhold av folkeretten
- Normdanning i folkeretten

- Reglene om statsterritorium og jurisdiksjon
- Folkerettens ansvarsregler
- Folkerettens krav til virkning i nasjonal rett

3. EU- og EØS-retten

Studentene skal **særlig** kunne gjøre greie for:

- Det folkerettslige grunnlaget for EU- og EØS-samarbeidet
- Hovedtrekkene ved reguleringen av det indre markedet, **herunder særlig hovedreglene om fri bevegelse**
- De sentrale EU- og EØS-institusjonenes kompetanser og oppgaver
- Domstolskontroll ved inngrep i EU- og EØS-rettigheter, særlig om EU- og EFTA-domstolens tilsyn med medlemsstatene
- EU- og EØS-rettens ansvarsregler
- EU- og EØS-rettens krav til virkning i nasjonal rett

4. Det nasjonale og internasjonale vernet av menneskerettighetene

Studentene skal **særlig** kunne gjøre greie for:

- Utvikling og innholdet av menneskerettighetsbegrepet
- Det nasjonale og internasjonale vernet av menneskerettighetene
- Domstolskontroll med hjemmel og forholdsmessighet ved inngrep i menneskerettighetene, **nasjonalt og internasjonalt. Dette omfatter både nasjonale domstolers kontroll med andre myndigheter og EMDs tilsyn med staters respekt for og sikring av menneskerettighetene**
- Konstitusjonelle og menneskerettslige krav til lovgivningen: Legalitetsprinsippet og forbudet mot tilbakevirkende lover
- Et utvalg av sivile og politiske rettigheter slik de er nedfelt i Grunnloven og/eller EMK, inkl. retten til liv, integritet, personlig frihet, privatliv, ytringsfrihet og eiendom, og diskrimineringsforbud
- Ansvarsregler knyttet til brudd på ulike menneskerettigheter
- **Menneskerettighetenes stilling i EU/EØS-retten og samspillet mellom EMD, EU-domstolen og EFTA-domstolen**
- Ulike menneskerettighetsinstrumenters krav til virkning i nasjonal rett

5. Samspillet **mellem statsmaktene, og mellom nasjonal og internasjonal rett og hvordan dette virker inn på utformingen, tolkningen og håndhevingen av retten**

Studentene skal særlig kunne gjøre greie for:

- **Samspillet mellom EMK, EU-retten, EØS-retten og annen folkerett i fastleggingen av rammene for den norske rettsstaten**

~~Hvordan emnene behandlet i 1–4 gjensidig påvirker fastleggingen av retten på hverandres område samt hvordan de påvirker fastleggingen av norsk gjeldende rett på alle nivå.~~

- Hvordan norsk rett på ulikt vis tillegger folkerettslige regler virkning i Norge, med særlig vekt på ~~„men ikke begrenset til~~, EMK og EØS-retten.
- Metodiske likheter og ulikheter mellom ~~norsk statsrett, EMK, EU-retten, EØS-retten og alminnelig folkerett de delene som behandles i emnet~~
- ~~RNasjon~~rettslige konsekvenser av overtredelse av ~~de statsrettslige, europaretslige og folkerettslige rammene for lovgivning og forvaltning statsrettslige normer, folkeretten, EU- og EØS-retten samt menneskerettighetene~~

Ferdigheter:

Studenten kan:

- ~~fastlegge rettslig relevant faktum i et saksforhold, og på grunnlag av dette identifisere og formulere rettslige problemstillinger~~
- innhente og systematisere rettslig relevant materiale fra norske, skandinaviske og engelskspråklige kilder, også ved bruk av digitale verktøy
- formidle og evaluere juridiske analyser og standpunkt på en poengtert, presis og etterrettelig måte både muntlig og skriftlig, på så vel norsk som engelsk, gjennom å:
  - utarbeide ulike former for selvstendige skriftlige arbeider
  - diskutere og prosedere ulike rettslige standpunkt
  - gi tilbakemeldinger på andres arbeid og selv motta og gjøre bruk av slike tilbakemeldinger

Generell kompetanse:

Studenten kan:

- systematisere og avveie argumentasjon, rådgi og treffe avgjørelser
- tilegne seg ny kunnskap, følge med i rettsutviklingen og løse nye rettslige spørsmål
- formidle juridiske analyser til allmennheten, skriftlig og muntlig, på norsk og på engelsk
- presentere og argumentere for egne vurderinger og konklusjoner for større og mindre grupper av tilhørere
- ~~[Delvis avhengig av prøvingsform: planlegge og gjennomføre større arbeidsoppgaver innen en gitt tidsramme]~~
- følge akademiske krav til kildehenvisninger og bruk av andres arbeider
- arbeide selvstendig og i grupper

3. Litteratur

Endringer av EU/EØS-litteraturen

EU-boken:

- Inn med Kap. 6, punkt 75-84 og 94-116 om Charteret/grunnleggende rettigheter (10 sider)
- Gir følgende kapitler/punkter som pensum:
  - o Kap. 1-2; kap. 3, punkt 1-102; kap. 4; kap. 5, punkt 1-10, og 39-101; kap. 6, punkt 1-126, og 133-136; kap. 7, punkt 1-9, 14-58, 130-180, og 186-190; kap. 8, punkt 1-56, 60-75, 91-111, 113 og 130
  - o Totalt: 229 sider (10 mer enn i dag)

EØS-boken:

- Inn:
  - o Kap. 2, punkt 1, punkt 2.1-2.3 og punkt 3 om det indre marked og de fire frihetene (55 sider)
- Ut:
  - o Kap. 4, punkt 2 (3 sider)
  - o Kap. 5, unntatt punkt 1 (32 sider)
- Gir følgende kapitler/punkter som pensum:
  - o Kap. 1; kap. 2, punkt 1-3; kap. 3, med unntak av punkt 2; kap. 4, med unntak av punkt 2; kap. 5, punkt 1; kap. 6, med unntak av punkt 4.1; kap. 7, med unntak av punkt 4; kap. 8, med unntak av 4.1, 5.1, 6.1 og 10.1; kap. 9, punkt 5
  - o Totalt: 347 sider (20 mer enn i dag)

Endringer Folkerett

Oppdatering til ny utgave av Henriksen (fra 3. til fjerde utgave)

- Inn, Henriksen, International law 4. utg:
  - o Kap. 1.3 – 1.7 (8 sider)
  - o Kap. 2 (19 sider)
  - o Kap. 3 (19 sider)
  - o Kap. 4 (23 sider)
  - o Kap. 5 (15 sider)
  - o Kap. 7 (23 sider)
  - o Kap. 8 (24 sider)
  - o Kap. 10 (24 sider)
  - o Kap. 12 (19 sider)
  - o Kap. 13 (25 sider)
  - o Kap. 14 (24 sider)
- Ut, Henriksen, International law, 3. utg:
  - o Kap. 1.2.6 - 1.7 (8 sider)
  - o Kap. 2 (20 sider)
  - o Kap. 3 (18 sider)
  - o Kap. 4 (23 sider)
  - o Kap. 5 (15 sider)
  - o Kap. 7 (23 sider)
  - o Kap. 8 (23 sider)
  - o Kap. 10 (23 sider)
  - o Kap. 12 (19 sider)

- Kap. 13 (22 sider)
- Kap. 14 (23 sider)
- Tatt ut 217 sider, tatt inn 223 sider, gir en økning på 6 sider. Innregnet i dette er oppsummering, spørsmål og referanser til videre lesning i slutten av det enkelte kapittel. Mye av økningen skyldes layoutmessige forskjeller fordi tekst bryter over.

4. Vekting av skole- og hjemmeeksamen

Vektingen av skole- og hjemmeeksamen endres slik at skoleeksamen teller 51 % og hjemmeeksamen teller 49 %. Dette er slik at disse eksamener ikke skal omfattes av kravet om to sensorer som trer i kraft med ny Universitets- og høyskolelov 1. august 2024.

“Emnet undergis en samlet prøving ved to deksamener

- Skoleeksamen, 6 timer
- Hjemmeeksamen, over en arbeidsuke

Det gis separat karakter for skole- og hjemmeeksamen. Emnet er ikke bestått uten karakter E eller bedre på begge eksamener. Felleskarakter fastsettes automatisk på bakgrunn av delkarakterene. Ved fastsettingen teller skoleeksamen **51%** og hjemmeeksamen **49%**. Ved utstedelse av karakter opplyses det om delkarakterer og felleskarakter.”

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 38/24
Møtedato: 27.05.2024
Journalnummer: 2024/236

Retningslinjer for å ivareta forskningsetikk og personvern i masterprosjekter

---

Saksopplysning

I 2028 ble lov om behandling av personopplysninger vedtatt, og gjorde EUs personvernforordning (GDPR) til norsk lov. Loven pålegger UiB et ansvar for forsvarlig håndtering av personopplysninger i student- og forskningsprosjekter.

Forskningsetikkloven kom i 2017, og pålegger et tilsvarende ansvar for å sikre at forskningen ved institusjonen skjer i henhold til anerkjente forskningsetiske normer, i tillegg til å gi nødvendig opplæring av kandidater og ansatte i anerkjente forskningsetiske normer

Fakultetet har ikke hatt gode rutiner på dette området tidligere, men vi ser et behov for å ha det. «Retningslinjer for å ivareta forskningsetikk og personvern i masterprosjekter» (vedlegg) legges derfor frem for studieutvalget som vedtakssak. Retningslinjer er første steg, og det skal etter planen også opprettes e-læringskurs for studenter som skal skrive masteroppgave (mål om ferdigstillelse av kurset i løpet av 2024, ansvaret for kurset legges til fakultetets redelighetsutvalg v/ leder Ragna).

Retningslinjene vil bli gjort synlig for studentene og publiseres på nettsidene til fakultetet.

forslag til vedtak:

Retningslinjer for å ivareta forskningsetikk og personvern i masterprosjekter vedtas.

21.05.2024
ANNNI

[Tilbake til sakslisten.](#)

Vedlegg:

Retningslinjer for å ivareta forskningsetikk og personvern i masterprosjekter

Det juridiske fakultet, UiB

Alle som forsker eller studerer ved UiB har et ansvar for forskningsetikk og vitenskapelig redelighet. Dette ansvaret innebærer å unngå fusk og uredelighet, å sørge for at forskningen ikke skader deltakerne eller samfunnet, og å behandle personer som omfattes av forskningen med respekt og forsvarlighet. For studenter blir dette særlig aktuelt i forbindelse med arbeidet med masteroppgaven.

Studenter ved Det juridiske fakultet skal:

- Gjøre seg kjent med og følge de gjeldende nasjonale forskningsetiske retningslinjene for samfunnsvitenskap og humaniora, samt UiBs egne retningslinjer og rutiner.
- Melde fra til fakultetet dersom et planlagt masterprosjekt innebærer særlige forskningsetiske problemstillinger eller krevende personvernspørsmål.
- Avklare oppgavens innretning med sin veileder med hensyn til metodevalg, forskningsetikk og ivaretagelse av personvern hensyn, og rette seg etter veileders råd når det gjelder forskningsetikk og personvern.

Personvern

I forbindelse med masteroppgaven vil mange behandle rettsavgjørelser eller annet materiale som inneholder personopplysninger. Med personopplysning menes alle typer opplysninger og vurderinger som kan knyttes til en fysisk person direkte eller indirekte, enten alene eller sammen med annen informasjon.

Studenter ved Det juridiske fakultet skal:

- Sørge for at det samles inn minst mulig personidentifiserende opplysninger, og at det kun behandles personopplysninger som er nødvendige for å oppnå formålet med prosjektet.
- Utvise ekstra varsomhet dersom prosjektet omfatter særlige kategorier personopplysninger (tidligere kalt 'sensitive'). Dette inkluderer opplysninger om barn, straffedommer eller lovovertrедelser, rasemessig eller etnisk opprinnelse, politisk oppfatning, filosofisk eller religiøs overbevisning, fagforeningsmedlemskap, helse, seksuelle forhold eller seksuell orientering.
- Som hovedregel anonymisere eller slette personopplysninger ved prosjektavslutning, med mindre informasjonen skal oppbevares for etterkontroll eller framtidige forskningsformål (for eksempel dersom oppgaven skal videreutvikles til en artikkel).
- Registrere prosjektet sitt i UiBs oversikt over student- og forskningsprosjekter – RETTE dersom dette er påkrevd (se egen veileder).

Informasjonssikkerhet

Masterprosjekter som behandler personopplysninger må sikre at opplysningene behandles forsvarlig, og kun er tilgjengelig for student, veileder og eventuelle andre tilknyttet prosjektet.

Studenter ved Det juridiske fakultet skal:

- Kun behandle personopplysninger i de løsninger som UiB har godkjent og drifter. Som hovedregel skal persondata lagres i OneDrive knyttet til UiB-bruker, og særlige kategorier av

persondata i SAFE. Det er ikke tillatt å lagre informasjon som inneholder personopplysninger i annen personlig skytjeneste.

- Sørge for sikker lagring ved papirbasert behandling av særlige kategorier personopplysninger som ikke er anonymiserte. Kravet er at det skal være to sperrer for tilgang til opplysninger. Dette kan sikres gjennom lås på arkivskap og lås på rommet hvor data oppbevares.
- Benytte e-postkonto knyttet til UiB-bruker ved forespørsler om utlevering av rettsavgjørelser og andre dokumenter som kan inneholde personopplysninger. Det er ikke tillatt å bruke privat epost til dette formålet.
- Varsle umiddelbart ved brudd på personopplysningssikkerheten via avviksmelding i UiB Hjelp. Dette gjelder for eksempel dersom opplysninger har kommet på avveie eller uvedkommende kan ha fått tilgang til personopplysninger.

Publisering

Som student eier du rettighetene til din masteroppgave. Masteroppgaver er en viktig del av norsk forskning som mange kan ha interesse av å lese. UiB oppfordrer alle masterstudenter til å gjøre oppgaven sin tilgjengelig i BORA (Bergen Open Research Archive), som er et ikke-kommersielt system som sikrer langtidslagring og tilgjengeliggjøring.

Studenter ved Det juridiske fakultet skal:

- Være ærlig i rapportering av resultater, og påpeke vitenskapelig usikkerhet.
- Sitere og referere til andres arbeid på en korrekt måte.
- Ta hensyn til personer og grupper som er direkte eller indirekte berørt av forskningen.
- Vise særlig aktsomhet dersom det publiserte materialet inneholder informasjon som direkte eller indirekte kan knyttes til fysiske personer.

Veileder for registrering i RETTE

I samsvar med personvernforordningen artikkel 30 (krav til protokoll) skal forsknings- og studentprosjekter som behandler personopplysninger være registrert i UiBs prosjektoversikt [RETTE](#).

Gjennom registrering i RETTE oppgis informasjon om formålet med prosjektet, hvilke typer personopplysninger som samles inn, hvem som utfører prosjektet, hvem som er prosjektansvarlig ved fakultetet og når prosjektet skal avsluttes.

Prosjekter som kun benytter allment tilgjengelige kilder slik som Lovdata og Rettsdata, offentlige dokumenter eller publisert litteratur skal ikke meldes i RETTE.

Følgende er eksempler på prosjekter som skal meldes i RETTE:

1. Prosjekter som frembringer eget datamateriale som inneholder personopplysninger. Eksempler på dette kan være gjennomføring av intervjuer eller spørreundersøkelser, notater eller opptak fra f.eks. rettssaker.
2. Prosjekter som søker tilgang til materiale som ikke er åpent tilgjengelig og som inneholder personopplysninger. Eksempler på dette kan være utlevering av dommer fra tingretter, innsyn i nemndsavgjørelser eller lignende.
3. Prosjekter som skal hente inn materiale hvor det fremgår informasjon som faller inn under personvernforordningens særlige kategorier av personopplysninger. Eksempler på dette er:
  - opplysninger om barn.
  - opplysninger om straffedommer eller lovovertrædelser.
  - opplysninger om rasemessig eller etnisk opprinnelse, politisk oppfatning, filosofisk eller religiøs overbevisning eller fagforeningsmedlemskap.
  - opplysninger om helse, seksuelle forhold eller seksuelle orientering.

Andre prosjekter kan også utlyse krav om melding. Ta kontakt med masteroppgave.jurfa@uib.no dersom du er usikker.

Prosjekter som krever registrering i RETTE skal alltid ha intern veileder. I RETTE skal studenten ha rollen som prosjekteier og veileder ha rollen som prosjektansvarlig.

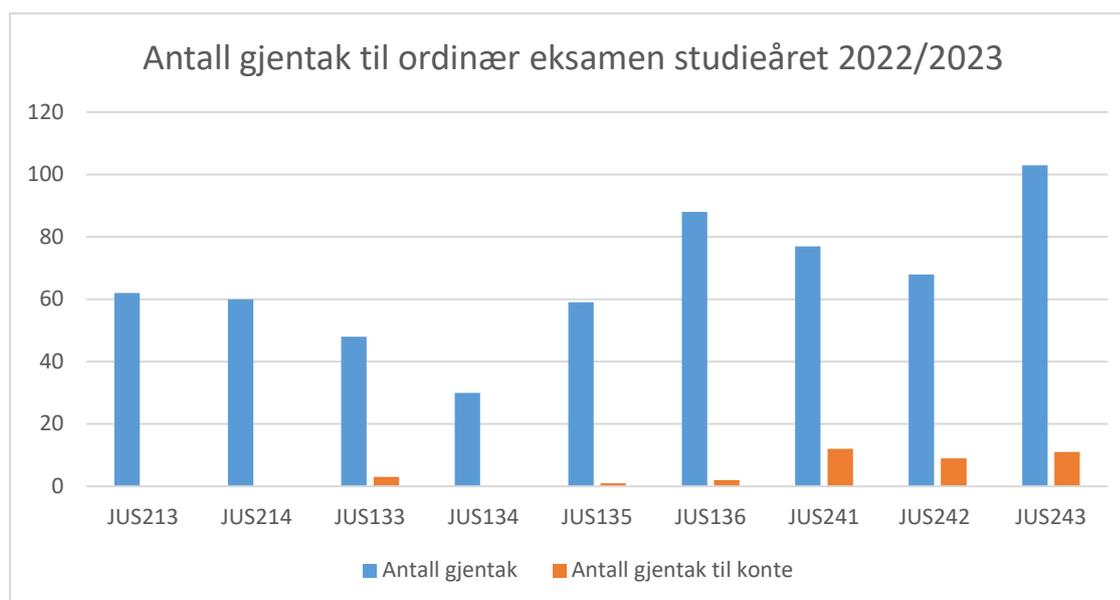
Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 39/24
Møtedato: 27.05.2024
Journalnummer: 2024/236

Frivillig gjentak av JUS231 Obligasjonsrett til kontinuasjonseksamen

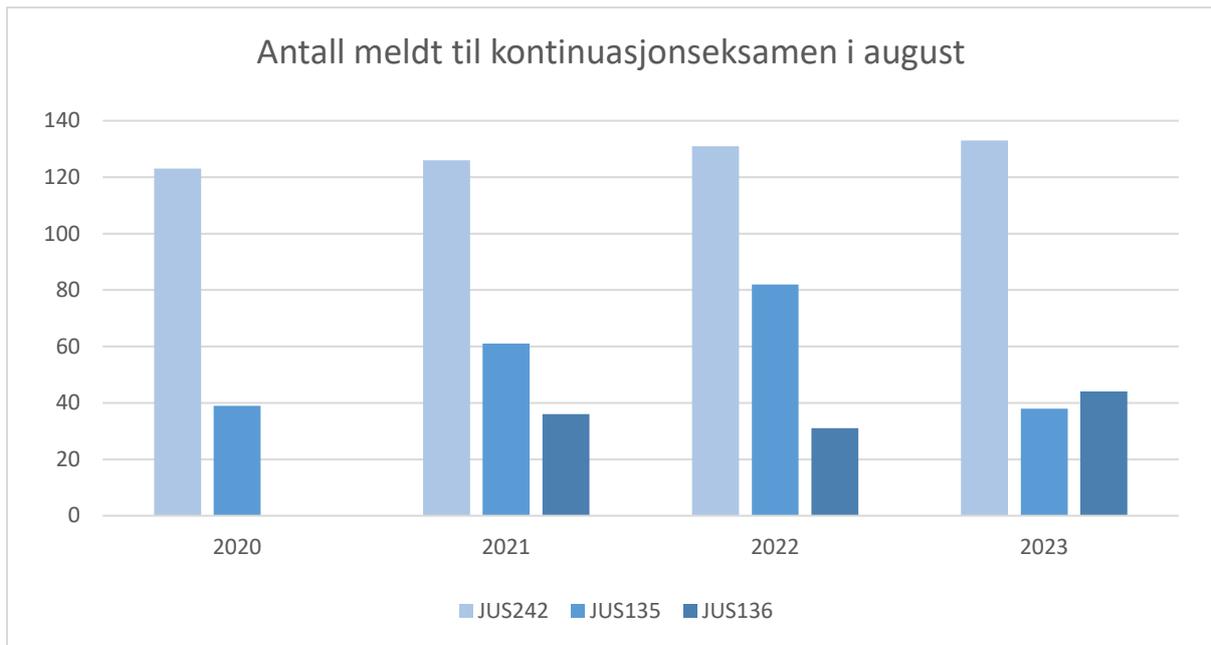
Bakgrunn

De emneansvarlige på JUS242 Rettergang, professor Magne Strandberg og professor Ørnulf Øyen, har rettet henvendelse til studiedekanen (vedlegg 1) med forslag om at det åpnes for frivillig gjentak av JUS231 Obligasjonsrett til kontinuasjonseksamen. Tredjeårsemnet JUS231 Obligasjonsrett går parallelt med JUS345 Strafferett og JUS346 Rettergang (hhv. JUS241 Strafferett og JUS242 Rettergang på 2003-studieordningen).

Ved Det juridiske fakultet er det et høyt antall studenter som velger å gjenta allerede beståtte emner. Dersom vi bruker studieåret 2022/2023 som eksempel, er gjentakstallene ganske høye for samtlige obligatoriske emner med bokstavkarakter:

De høye gjentakstallene på enkelte emner innebærer at studentene konsentrerer seg om gjentak av tidligere beståtte emner, fremfor det emnet som ligger i utdanningsplanen deres i det aktuelle semesteret. Ut fra studieadministrasjonens erfaringer over flere år, er dette særlig tydelig i Rettergang-emnet, der antallet vurderingsmeldte til kontinuasjonseksamen er svært høyt.

JUS242 har alltid svært mange flere oppmeldte studenter enn de andre emnene på studiet, og det går an å tolke dette dithen at studentene heller fokuserer på å gjenta emnet JUS231 (tidl. JUS136) Obligasjonsrett på tredje studieår.

Det første diagrammet – *Antall gjentak til ordinær eksamen* – viser at det er svært høye gjentakstall på og JUS136 (JUS231 Obligasjonsrett). Gjentakstallet på JUS242 er også høyt, men når vi tar med i vurderingen at eksamensperiodene til JUS135 og JUS136 (JUS231 Obligasjonsrett) sammenfaller med undervisningsperioden i JUS242 kan man lettere forstå det høye antallet vurderingsmeldte i JUS242 til kontinuasjonseksamen i august. De tilsvarende tallene for vurderingsmeldte til kontinuasjonseksamen på JUS135 og JUS136 (JUS231) er mye lavere. En videre følge av dette vil for enkelte studenter være stadige forsinkelser i studieløpet. Dette har også innvirkning på fakultetets undervisere, som merker at studentmassen ikke har fokus på emnet de etter planen skulle fulgt.

Gjentaksmulighetene er regulert i [fakultetets utfyllende regler](#) under § 3-5 *Emner på første til fjerde studieår: frivillig gjentak*. Studentene kan i løpet av masterstudiet gjenta totalt fire beståtte eksamener på første til fjerde studieår, men Ex.phil., JUS100 Innføring i juridisk metode og spesialemer på 5. studieår omfattes ikke av gjentakskvoten. Studenter som ikke tar hele mastergraden ved UiB og får innpasset emner fra andre institusjoner får redusert gjentakskvoten sin med ett forsøk for hvert studieår det gis godskrivning for, jf. kapittel 5. Studenter som tar det toårige masterprogrammet kan frivillig gjenta én eksamen fra sitt første studieår.

Gjentak begrenses også av tregangersregelen, som sier at eksamen i ett og samme kurs kan gjentas inntil to ganger. Videre setter emnesperren begrensninger for når studenter kan gjenta en eksamen, som i hovedsak betyr at en student ikke lenger kan ta opp beståtte eksamener fra tidligere studieår når hen har gått videre til et nytt studieår.

Det er nedfelt i reglementet at gjentak av beståtte emner må tas til ordinær eksamen, men i definerte unntakstilfeller kan studenter få tilgang til å gjenta eksamen til kontinuasjonseksamen.

Vurdering av forslaget

Studiedekanen og studieseksjonen har vurdert forslaget fra Strandberg og Øyen, og foreslår å åpne for frivillig gjentak av JUS231 Obligasjonsrett til kontinuasjonseksamen fra og med studieåret 2024/25. Det er særlige utfordringer med høye antall gjentak på JUS231 Obligasjonsrett som medfører at studentene ikke følger undervisningen i JUS346 Rettergang og følgelig utsetter denne eksamen til kontinuasjonseksamen. Dette understøttes av erfaringer fra de emneansvarlige og studieadministrasjonen samt statistikkene for antall gjentak og antall oppmeldte til kontinuasjonseksamen. Det vil bli valgfritt om studentene ønsker å gjenta JUS231 Obligasjonsrett til førstkommende kontinuasjonseksamen eller til ordinær eksamen året etter. Studentene vil ikke kunne gjenta JUS231 Obligasjonsrett til kontinuasjonseksamen etter gjennomført 4. studieår. Dette følger av emnesperren i utfyllende regler § 3-5 nr. 3, c.

Strandberg og Øyen har i tillegg foreslått at frivillig gjentak til kontinuasjonseksamen også skal gjelde for JUS346 Rettergang. Dette med begrunnelse i at faget har et stort antall oppmeldte studenter til ordinær eksamen, og at det fra og med studieåret 2024/25 blir omfattet av tosensorordningen. Studiedekanen og studieseksjonen ser problemstillingen, men foreslår på nåværende tidspunkt å avvente med et vedtak angående JUS346 Rettergang. Innføring av ny studieordning og åpning for gjentak til kontinuasjonseksamen på JUS231 vil kunne påvirke tallene, og det er derfor ønskelig å avvente hvilken effekt disse faktorer vil få. Eventuelle utfordringer knyttet til sensorkorps etter innføring av tosensorordningen fra studieåret 2024/25 vil formentlig også gjelde for de øvrige fjerdeårsemner, noe vi vil komme tilbake til når vi har konkrete erfaringer med ordningen.

forslag til vedtak:

1. Fra og med studieåret 2024/25 kan eksamen i JUS231 Obligasjonsrett gjentas til enten førstkommende kontinuasjonseksamen eller til ordinær eksamen.
2. Utfyllende regler ved Det juridiske fakultet § 3-5, pkt. 1, b endres til: «Eksamen gjentas til ordinær eksamen, **med unntak av JUS231 Obligasjonsrett som kan gjentas enten til førstkontinuasjonseksamen etter gjennomført emne eller til ordinær eksamen**».

14.05.2024
ANNNI

[Tilbake til saklisten.](#)

Vedlegg 1:

Til studiedekan,

Som emneansvarlige i JUS242 Rettergang har vi i flere år påpekt at undervisningen i vårt emne har en tendens til å komme i konflikt med studentene forberedelse til gjentak av eksamen i emner på tidligere studieår. Tidligere gjaldt dette emnet Pengekravsrett, mens problemet nå knytter seg til emnet Obligasjonsrett, som er markert større.

Gjennom flere år har vi opplevd at oppmøtet på seminarene i sivilprosess er temmelig lavt, spesielt sammenlignet med det høye antallet som tar eksamen hvert pr. Problemet har vært økende. Ut fra samtaler med studentene dette studieåret har vi grunn til å tro at iallfall ganske mange brukte perioden etter eksamen i JUS241 Strafferett til å forberede seg til gjentak av eksamen i JUS136 Obligasjonsrett.

Vi har forståelse for at en del studenter velger å ta gjentak JUS136 Obligasjonsrett, og vi har også forståelse for at dette emnet er så vidt omfattende og krevende at det er nødvendig med ganske mye eksamensforberedelser. Samtidig er det meget uheldig at dette går utover studentenes jobbing med JUS242 Rettergang og deltakelsen på undervisningen der. Dette problemet kan imidlertid unngås dersom studentene får mulighet til å bruke utsatt prøve i JUS136 Obligasjonsrett til å ta gjentak. Vi har flere ganger før foreslått en slik endring, og vi velger nå å foreslå dette på nytt. Vi reiste dette forslaget senest på møte 19. februar i år. Vi ble der lovet at Studieutvalget etter en utredning fra administrasjonen skulle vurdere dette, men vi har ikke hørt noe mer siden den gang.

Vi ber dessuten om at samme endring gjøres for JUS242 Rettergang. Erfaringene fra de senere årene er at det er behov for 11 eller 12 kommisjoner til ordinær eksamen, noe som kan bli vanskelig å opprettholde når vi skal gå over til tosensorordning fra og med neste studieår. Vi regner med at det er mulig å skaffe nok sensorer til så mange kommisjoner, men nivået på sensorene vil kunne bli høyere dersom det er noe færre kommisjoner til ordinær eksamen og noe flere til utsatt prøve. Da kan vi bruke de beste sensorene til begge eksamener i stedet for å hente inn et høyt antall helt ferske sensorer til ordinær eksamen.

Vi ber følgelig om at dette forslaget vurderes og legges frem for Studieutvalget: gjentak av eksamen i emnene JUS136 Obligasjonsrett og JUS242 Rettergang kan gjennomføres på utsatt prøve.

Beste hilsen

Magne Strandberg og Ørnulf Øyen

Emneansvarlige i JUS242 Rettergang

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 40/24
Møtedato: 27.05.2024
Journalnummer: 2024/236

Avvikling av DIGI113 GDPR og personvern høstsemesteret 2024

Emneansvarlig Malgorzata Cyndecka har foreslått at DIGI 113 GDPR og personvern ikke skal avholdes i høstsemesteret 2024:

«Det foreslås at DIGI113 ikke skal tilbys i høstsemesteret 2024, men først i vårsemesteret 2025. Om man skal tilby emnet to eller en gang i året skal vurderes på senere tidspunkt. Grunnen til å ikke tilby emnet i høstsemesteret er at mange deltakere melder seg på samtidig på flere DIGI-emner, og så velger bort DIGI113. Vårsemesteret 2024 er ikke det første semesteret man kunne se en slik tendens. Samtidig bestemmes antall obligatoriske webinarer ut fra antall påmeldte, noe som fører til at det kan være svært få deltakere på enkelte webinarer. Det er ikke en hensiktsmessig bruk av ressurser.»

Antall oppmeldte studenter sammenholdt med antall studenter som fullførte emnet bekrefter

	Oppmeldte	Fullførte
V-23	220	132
H-23	182	108
V-24	147	91

Studiedekanen og studieadministrasjonen støtter forslaget fra emneansvarlig. Etter vårsemesteret 2025 bør det gjøres en ny vurdering av om emnet fremover skal avholdes både vår- og høstsemester.

forslag til vedtak:

DIGI113 GDPR og personvern avholdes ikke i høstsemesteret 2024. Emnet går neste gang i vårsemesteret 2025. Innen sommeren 2025 skal det tas stilling til om emnet skal avholdes i både vår- og høstsemesteret.

14.05.2024
ANNNI

[Tilbake til sakslisten.](#)

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 41/24
Møtedato: 27.05.2024
Journalnummer: 2024/236

Møteplan for studieutvalget 2024/25

Styremøte	SU-møte	FU-møte
Høsten 2024		
17. september	28. august	27. august
5. november	16. oktober	15. oktober
10. desember	20. november	19. november
Våren 2025		
4. februar	14. januar	15. januar
18. mars	26. februar	25. februar
20. mai	30. april	29. april
24. juni	4. juni	3. juni

Alle SU-møter avholdes på en onsdag og starter som hovedregel kl. 12.30 og slutter senest kl. 15:30. SU-møtene avholdes som hovedregel tre uker før fakultetsstyremøtene.

Det er tatt hensyn til skolens høstferie, vinterferie, juleferie, påskeferie og helligdager i vårsemesteret 2025.

forslag til vedtak:

Møteplanen vedtas som foreslått i saksnotatet.

14.05.2024
ANNNI

[Tilbake til saklisten.](#)

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 42/24
Møtedato: 27.05.2024
Journalnummer: 2024/236

Litteraturliste JUS3523 International Criminal Law

JUS3523 International Criminal Law ble opprettet av fakultetsstyret I februar 2024 ([sak 8/24](#)). I forbindelse med opprettelse av emnet ble ikke litteraturlisten lagt frem og godkjent av studieutvalget.

SU vedtok i sak 54/16 at for det integrerte masterprogram i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet gjelder følgende sidetallsnorm (denne er innskrevet i [studieplanen](#)):

«Hovedlitteraturen skal ha eit omfang på mellom 30 og 60 tekstsider pr. studiepoeng».

I samme sak uttalte også SU at:

«Det skal videre tas hensyn til hvor i studiet emnet er plassert, sånn at hovedlitteraturen i emner som er plassert mot slutten av studiet normalt vil være mer omfattende enn emner tidlig i studiet.»

Studiedekanen uttaler at valgemner på tredje studieår bør ha ca. 45 sider hovedlitteratur per studiepoeng og spesielemner på femte studieår bør ha opp mot 60 sider hovedlitteratur per studiepoeng. Det er i sidetallsnormen tatt høyde for at studentene i tillegg forventes å sette seg inn i lover, forarbeider og rettspraksis.

Emneansvarlig kan å ha innføringslitteratur (ikke dekkende for læringskravene, men kan være nyttig som introduksjon til emner) og tilleggslitteratur (går ut over læringskravene). Dette er *ikke* et krav. Inførrings- og tilleggslitteratur teller ikke med i sidetallsnormen.

Emneansvarlig professor Terje Einarsen har lagt frem følgende har lagt frem følgende litteraturliste for JUS3523 International Criminal Law (master-nivå):

Hovedlitteratur (617 sider):

- Cassese's International Criminal Law, Oxford University Press, Third Edition, 2013, pp 3-58, 63-325, 347-399
- Douglas Guilfoyle, International Criminal Law, Oxford University Press, 2016, pp 197-289, 315-358
- Terje Einarsen, The Concept of Universal Crimes in International Law, TOAEP, 2012, pp 19-86, 209-217, 266-274, 306-313
- Terje Einarsen, New Frontiers of International Criminal Law: Towards a Concept of Universal Crimes, Bergen Journal of Criminal Law and Criminal Justice, 2013, 1-21
- **Terje Einarsen and Joseph Rikhof, Prosecuting the Russian Leadership for the Crime of Aggression at the International Criminal Court, TOAEP, 2022 (4 pages).**

Merk her at boken til Guilfoyle er ny på litteraturlisten og må kjøpes av studentene (det samme gjelder også for boken til Cassese mens den øvrige litteraturen er open access):

- <https://global.oup.com/academic/product/international-criminal-law-9780198728962?cc=no&lang=en&>

Lovlig hjelpemiddel til eksamen:

JUS288-2-A: International Criminal Law – Compendium of Legal Texts for Lectures and Exam

(skal være tilgjengelig som Pdf-fil og i fysisk form fra Info-senteret)

forslag til vedtak:

Litteraturlisten for JUS3523 International Criminal Law godkjennes.

21.05.2024
ANNNI

[Tilbake til sakslisten.](#)

UNIVERSITETET I BERGEN

Det juridiske fakultet – Studieutvalget

Utvalg: Studieutvalget ved Det juridiske fakultet
Saksnummer: 43/24
Møtedato: 27.05.2024
Journalnummer: 2024/236

Emneansvarlig JUS397 Forskerlinje

Professor Synne Sæther Mæhle er emneansvarlig på JUS397 Forskerlinje. Fra og med studieåret 2024/25 skal førsteamanuensis Knut Høivik være medemneansvarlig på emnet.

forslag til vedtak:

Fra og med studieåret 2024/25 inntreer førsteamanuensis Knut Høivik som medemneansvarlig på JUS397 Forskerlinje sammen med professor Synne Sæther Mæhle.

24.05.2024
ANNNI

[Tilbake til saklisten.](#)